

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Мінакова С.М.¹, Мінаков В.М.².

¹Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків

²Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса

Глобалізація економіки і розвиток сучасних ланцюгів поставок зажадали створення транспортного продукту, який би поєднував послуги різних видів транспорту найбільш ефективним і зручним для вантажовідправників чином і формувався, перш за все, виходячи з інтересів вантажу, а не окремих учасників процесу транспортування. Таким продуктом стали мультимодальні перевезення.

Мультимодальні перевезення - це перевезення вантажу, як мінімум, двома видами транспорту, виконана під відповідальністю одного транспортного оператора за єдиним транспортним документом і за наскрізного тарифу.

Взаємодіючі в сучасних ланцюгах поставок відправники та одержувачі товарів часто знаходяться не тільки в різних країнах, але і на різних континентах. Це виключає можливість найбільш простий і зручною прямий доставки товарів "від дверей до дверей" і вимагає створення транспортної ланцюга, в якій вантаж послідовно перевозиться різними видами транспорту. Тим часом багаторічна конкуренція між різними видами транспорту, які ізольовано розвивали і вдосконалювали свої технології та послуги, зробила транспорт в значній мірі роз'єднаною системою, в якій взаємодія в інтересах клієнта було практично неможливо або вкрай утруднено.

На кожному виді транспорту складалася власна нормативна правова база з різними умовами договору перевезення, формами документів та порядком їх оформлення, розмірами відповідальності. Розвиток транспортних технологій було направлено, в першу чергу, на досягнення галузевого ефекту, а не на спрощення міжвидового взаємодії. Тарифні системи і тарифна політика окремих видів транспорту формувалися з метою витіснення і придушення конкурентів, а не для співпраці з ними в інтересах клієнтури. Додаткові проблеми виникали "на стиках" видів транспорту. Передача і проміжне зберігання вантажів, вантажно-розвантажувальні операції, контроль стану товару, переоформлення документів вимагали залучення термінальних операторів, агентів, інших постачальників додаткових послуг, які діяли настільки ж роз'єднана, як і перевізники різних видів транспорту.

Логістичний менеджмент підприємства при здійсненні закупівель і доставки матеріальних ресурсів, а також при відвантаженні готової продукції, повинен вирішити такі питання: створювати чи свій парк транспортних засобів, використовувати приватний парк транспортних засобів або використовувати найману транспорт загального користування.